

Beantwoording op de vraag zoals gesteld door de heer Van Beurden tijdens de V&A avond van 5 september 2022 en een nadere toelichting op de aanjager digitale onafhankelijkheid.

1. Over de aanwezigheid van draaiboeken en maatregelen ter mitigatie lees ik erg weinig. Deze zijn wel bepalend voor de uiteindelijke impact van een calamiteit. Zou daar ook niet meer de aandacht naar toe moeten gaan? M.a.w. De mate waarin de VRHM toegerust zijn op risico's bepaald de mogelijke ernst daarvan. De VRHM noemt een crisisorganisatie als backbone maar zwijgt over de kennis en toerusting voor de specifieke risico's.

Antwoord:

Eén van de taken van de veiligheidsregio is het (operationeel) voorbereiden op risico's, rampen en crises. Dit wordt enerzijds gedaan door crisisteams en -functionarissen op te leiden, te trainen en te oefenen. Anderzijds heeft de veiligheidsregio operationele planvorming voor de vele verschillende risico's die kunnen voorkomen. Denk hierbij aan een operationele planvorming voor uitval elektriciteit/cybergevolgbestrijding of impactanalyses als het gaat om overstromingen. Deze operationele planvorming worden samen met partners opgesteld om te kijken wat een risico is, wie hierbij aan zet is en hoe op dit risico dient te worden geanticipeerd.

Digitale afhankelijkheid

De ontwikkelingen op het digitale vlak gaan razendsnel, daarom is dit opgenomen als aanjager in het risicoprofiel. Daarnaast is digitale afhankelijkheid onderdeel van hyperconnectiviteit. De aanjager hyperconnectiviteit gaat namelijk zowel over de fysieke als de digitale omgeving. Hyperconnectiviteit houdt in dat de wereld steeds meer met elkaar verbonden raakt. Dit geldt enerzijds voor het fysieke domein door de toename in internationale verbindingen via lucht, (spoor)wegen en water. Anderzijds voor het digitale domein door de ontwikkeling van het internet en daarbij behorende netwerken. Ook vervaagt de grens tussen de fysieke wereld en de digitale wereld steeds meer. Vanwege onze groter wordende digitale afhankelijkheid en toenemende hyperconnectiviteit, kunnen verstoringen in de het digitale domein meer en grotere effecten hebben in het fysieke domein (en vice versa). De 4 aanjagers die nu zijn aangedragen als prioriteit hebben de meeste invloed op de verschillende risico's zoals opgenomen in het risicoprofiel. Digitale afhankelijkheid is de afgelopen 4 jaar al actief opgepakt binnen de Veiligheidsregio. In deze 4 jaar is duidelijk geworden dat de veiligheidsregio op dit thema verantwoordelijk is voor de gevolgbestrijding van een cyberincident. De oorzaak (moedwillig of niet) kan invloed hebben op de lengte van het incident, maar de veiligheidsregio heeft geen rol in het oplossen van de oorzaak. Daarnaast zijn zowel intern als met partners (denk aan Fox-IT en Northwave) gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt. Er is planvorming opgesteld en er zijn oefeningen geweest (zowel intern als bij gemeenten). Het onderwerp wordt hiermee steeds gemonitord. Gezien deze situatie is het advies om de prioriteit op de 4 aanjager zoals genoemd in het voorstel. Hier dient namelijk meer kennis en kunde over ontwikkeld te worden. Deze prioritering neemt niet weg dat digitale afhankelijk een belangrijk speerpunt is voor het Regionaal Beleidsplan en daarnaast komt het dus ook terug binnen de aanjager hyperconnectiviteit.